

Hanna Skarżanka

8 listopada po długiej chorobie zmarła w Warszawie w wieku 75 lat Hanna Skarżanka, znana aktorka teatralna i filmowa. Niedawno obchodziła 50-lecie pracy aktorskiej, grając na benefit w „Pępowinie” Krystyny Kofy, w reżyserii Szczepana Szczykno w Teatrze Ateneum.

Urodzona 8 marca 1917 r. w Wilnie aktorka, debiutowała w Teatrze Polskim w Wilnie w 1944 r. Występowała tam w programie mickiewiczowskim przygotowanym przez Jana Kurnakowicza. Po wojnie grała w teatrach w Toruniu, Olsztynie, Poznaniu i Łodzi. W tym ostatnim mieście pracowała z Leonem Schillerem, później w Warszawie, gdzie zamieszkała od 1949 r., m.in. z Aleksandrem Zelwerowiczem.

Do historii polskiego teatru przeszły jej kreacje w „Pigmalionie” (Eliza), „Marii Stuart” (rola tytułowa), „Wiele hałasu o nic” (Beatrice). Dla wielu widzów pozostanie niezapomniana Pilar z adaptacji „Komu bije dzwon” Ernesta Hemingwaya (Teatr Ziemi Mazowieckiej) i Matką w „Cervantesie” (Teatr Studio). Najbardziej jednak związana była z dwoma stołecznymi teatrami: Narodowym i Ateneum, gdzie grała od 1960 r. do emerytury.

W filmie debiutowała w „Dwóch godzinach” Stani-

sława Wohla, jednym z pierwszych „półkowników”, pocętym przez cenzurę i dopuszczonym do rozpowszechniania po wielu latach karencji. Doskonale pamiętamy jej niedawne role w „Dolinie Issy” i „Kochankach mojej mamy”, czas zciera nieco wcześniejsze dokonania filmowe: w „Młodości Chopina”, „Pokoleniu”, „Pożegnaniach”, „Polowaniu na muchy”, „Weselu”. Z pewnością dobrze pamiętają Hannę Skarżankę телеви-

dzowie z wiele razy wznowianych „Czterech pancernych”.

W stanie wojennym prowadziła Hanna Skarżanka teatr przy Muzeum Archidiecezji Warszawskiej. Jesienią 1982 r. wraz z Barbarą Hesse-Bukowską i Olgierdem Łukaszewiczem wystąpiła tam z „Norwidem”. Wspominała później: „To był pomysł księdza Jerzego Popiełuszki, który razem z księdzem Andrzejem Przekaziń-

skim zaproponował mi, abym zrobiła koncert... Wystąpiliśmy dwa razy, potem powstał problem — co dalej? Więc zaprosiłam kolegów i tak zaczęłam organizować występy i przedstawienia... W ciągu ośmiu lat daliśmy 54 premieiry i koncerty — ponad 700 przedstawień. Brało w nich udział 150 wykonawców — aktorów, muzyków, piosenkarzy. Wszystko dzięki księdzu Jerzemu, który to wymyślił...”.

K. M.